

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การสื่อสารระหว่างหมอดูกับผู้เข้ารับบริการ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาถึง ลักษณะ รูปแบบ และวิธีการสื่อสารทั้งในส่วนของหมอดูและตัวผู้เข้ารับบริการ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นการเก็บข้อมูลในส่วนของผู้เข้ารับบริการ ร่วมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม ซึ่งแบ่งเป็นการศึกษาในส่วนต่างๆ ได้ดังนี้

1. การสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม (Participation Observation) เป็นการเก็บข้อมูลใน ส่วนของหมอดู โดยจะมีการพิจารณาในส่วนของรูปแบบโดยรวมของหมอดูและวิธีการ สื่อสารของหมอดูแต่ละประเภท รวมถึงการนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจในเบื้องต้นมาสร้าง เป็นแบบสอบถาม
2. แบบสอบถาม ใช้เป็นข้อมูลในส่วนของผู้เข้ารับบริการ รวมถึงจะการแสดงถึงวิธีการ สื่อสารของหมอดูเพื่อให้เกิดเป็นผลที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

กลุ่มตัวอย่าง

1. ในส่วนของหมอดู ผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างจาก
  - 1.1 การสำรวจเบื้องต้น (Exploratory Research) โดยการศึกษาจากประสบการณ์ ของตนเองที่ได้พบเห็น และอ่านจากสื่อต่างๆที่หมอดูได้ใช้ในการลงโฆษณา
  - 1.2 การสุ่มแบบเพิ่มพูน (Snowball Sampling) โดยศึกษาจากสื่อบุคคล ที่แนะนำ ต่อๆกันไป โดยการ
    - สอบถามจากเพื่อนฝูงญาติพี่น้อง คนรู้จักที่เคยมีประสบการณ์ในการ ดูหมอดูในแต่ละประเภทมา ปรีอจากเล่าแบบปากต่อปากถึงลักษณะการทำนาย บุคลิกภาพของ หมอดู เป็นต้น
    - คำแนะนำของผู้เข้ารับบริการ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยชิ้นนี้

ซึ่งจะแบ่งออกเป็น หมอคุณประเภทคนทรงเจ้า,นั่งทางใน จำนวน 5 คน, หมอคุณประเภท 12ราศี (ดูวัน เดือน ปีเกิด) จำนวน 5 คน, และหมอคุณประเภทไฟยิปซี (ไพทาโรต์) จำนวน 5 คน

โดยจะเลือกหมอคุณในแต่ละประเภท ประเภทละ 5 คน ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างในส่วนของหมอคุณจะมีจำนวนทั้งสิ้น 15 คน โดยที่หมอคุณแต่ละคนนั้นจะต้องได้รับการยืนยันในเรื่องของชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือจากผู้ออกเล่า

2. ในส่วนของผู้เข้ารับบริการ

ในส่วนของผู้เข้ารับบริการ วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างในส่วนของผู้เข้ารับบริการจากหมอคุณในแต่ละประเภท โดยผู้เข้ารับบริการจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

- 2.1 ผู้เข้ารับบริการจากหมอคุณในกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 3 ประเภท ที่มีอยู่ 15 คน (ที่) หมายถึง จะเลือกผู้เข้ารับบริการที่เข้ารับบริการจากหมอคุณในกลุ่มตัวอย่างในแต่ละที่ ที่มีทั้งหมด 15 ที่ อย่างละ 2 คน รวมจะมีผู้เข้ารับบริการในส่วนนี้ 30 คน
- 2.2 ผู้เข้ารับบริการจากหมอคุณทั่วไป ประเภทละ 15 คน หมายถึง จะเลือกโดยแบ่งเป็นผู้เข้ารับบริการจากหมอคุณแต่ละประเภท ที่มีอยู่ 3 ประเภทๆละ 15 คน รวมจะมีผู้เข้ารับบริการในส่วนนี้ ที่เข้ารับบริการจากหมอคุณทั่วไป ทั้งหมด 45 คน

โดยสรุป เกณฑ์ในการเลือกหมอคุณจะเลือกจากคำบอกเล่า การบอกต่อทั้งจากคนรู้จักของผู้วิจัย และจากผู้เข้ารับบริการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแรก

เกณฑ์ในการเลือกผู้เข้ารับบริการจะเลือกตามเวลาที่ผู้วิจัยได้เข้าไปทำการเก็บ

ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามสำหรับผู้เข้ารับบริการร่วมกับการใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วมซึ่งหมายถึงผู้วิจัยได้เข้าไปรับบริการจากหมอดูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดด้วยตนเอง ซึ่งจะพิจารณาในส่วนของตัวหมอดู, การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างหมอดูกับผู้เข้ารับบริการ, วิธีการสื่อสาร, รวมถึงลักษณะของคำทำนาย โดยใช้แนวทางการสังเกตทั้งจากการสื่อสารเชิงวัฒนธรรมและการสื่อสารเชิงอวัจนสาร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1. ข้อมูลที่ได้จากวิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม โดยวิธีการที่ผู้วิจัยได้เข้าไปเป็นผู้เข้ารับบริการจากหมอดูแต่ละคนด้วยตนเอง โดยจะนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาสรุปวิเคราะห์เนื้อหา และแยกเป็นประเด็นต่างๆ โดยข้อมูลที่ได้จากส่วนนี้จะพิจารณาในส่วนของ Source ผู้ส่งสาร ในที่นี้คือตัวหมอดู, Message สาร ในที่นี้คือคำทำนาย, และ Receiver ผู้รับสาร ในที่นี้คือผู้เข้ารับบริการ เป็นสำคัญ

ส่วนที่ 2. ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมแบบสอบถามจากผู้ que เข้ามารับบริการจากหมอดู โดยจะนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาประมวลผลรวบรวมคะแนนที่ได้แล้วนำมาจัดเป็นอันดับเรียงตามความสำคัญ โดยข้อมูลที่ได้จากส่วนนี้จะพิจารณาในส่วนของ Source ผู้ส่งสาร ในที่นี้คือตัวหมอดู และ Receiver ผู้รับสาร ในที่นี้คือผู้เข้ารับบริการ เป็นสำคัญ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจะเป็นการตีความทั้งในส่วนของ การเข้าไปมีส่วนร่วม และในส่วนของแบบสอบถาม ร่วมกัน โดยจะตีความจากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม และการเข้าไปมีส่วนร่วม ดังกล่าว และนำข้อมูลที่ได้มาแยกแยะออกเป็นประเภทๆ และทำการวิเคราะห์อย่างละเอียดอีกครั้งก่อนที่จะมีการตีความเพื่อทำการสรุป โดย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ

จะเป็นการนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม บทสนทนาที่ได้จากการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เข้ารับบริการจากหมอดูแต่ละประเภท กับบทสนทาระหว่างหมอดูกับตัวผู้วิจัย และผู้ช่วยผู้วิจัยที่ได้มาจากการถอดเทปบทสนทนา แล้วนำมาทำการวิเคราะห์ร่วมกัน อีกครั้ง ถึงประเด็นต่างๆที่สำคัญ

2. ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เพื่อจัดลำดับปัจจัยที่ผู้เข้ารับบริการตัดสินใจเลือกใช้บริการจากหมอดู รวมถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดเป็นความพึงพอใจของผู้เข้ารับบริการหลังจากที่ได้เข้ารับบริการจากหมอดู